

færdelig mange ud af dem; det kan maaffe ikke være anderledes; jeg vil i alt Fald ikke klage derover, allermindst i denne Sal, thi det er for en stor Del Rigsdagens egen Skyld, at der er saa mange Ting, der skulle oplyses, og det er naturligt, at Regjeringen vil have mange og gode Oplysninger, inden den tager sin Bestemmelse. Der er altjaa hele Aaret igjennem Skemata og Indberetninger i stor Mængde; men der nu ikke kunde være nogen Fare for, at det blev almindeligt at bruge til Udfyldning af de mange Rubriker i Skemaerne dette Svær „kan ikke oplyses“? Naar vi komme hjem i Sulen, skulle mange af os have fat paa Indenrigsministerens bekjendte Cirkulære om Arbeidernes Forhold med de mange kuriøse Spørgsmaal, Spørgsmaal, der rigtignok for en stor Del ere af en saadan Betsaffenhed, at man mindes det gamle og bekjendte Ordspog om at spørge og om at svare. Jeg tror, at det ved dette Skema er en Recept, der er ganske god at tage med sig hjem, den, som vi nu have lært at anvende: „kan ikke oplyses“.

Jeg skal derefter tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger om selve Lovforslaget. Det er utvivlsomt fremgaaet af en rigtig god Villie hos Lovgivningsmagten til at komme Arbejderbefolkningen til Hjælp, og jeg skulde ogsaa tro, at Loven maatte kunne udrette Noget, og dersom den virkelig kan i et nogenlunde betydeligt Omfang bevirke en Nedfattelse i Husleien, saa er det et stort Gode; thi selv om der kun er Tale om smaa Beløb, saa er det dog altid for Folk i den Stilling af stor Betydning. Men Spørgsmaalet er nu rigtignok, om der ikke, for at Loven skal gjenneføres paa en heldig og nogenlunde betryggende og retfærdig Maade, kræves vidtgaende Kontrolforanstaltninger og andre Foranstaltninger. Naar man saaledes ser, at der i § 3 opstilles som en Betingelse, at disse Leiligheder kun maa bebos af een Familie, saa opstaa der naturligvis det Spørgsmaal, hvorledes skal da dette kunne kontrolleres. Ja, i de smaa Kjøbstæder, hvor man kan let kan overse alle saadanne Forhold, der er det saare let, men hvorledes skal det kunne kontrolleres i de større og paa Landet? Man kan nok sikkre sig, at der til et vist enkelt Tidspunkt, f. Ex. naar Afgiften forfalder, kun er een Familie tilstede; men hvorledes kan man sikkre sig imod, at der dog ikke kort Tid efter kommer enten en hel ny Indsiddersfamilie eller i alt Fald Løgere, og jeg antager, at denne ene Familie, hvis Cieren vil beholde Fritagelsen, ikke skal have Lov til at indtage Løgere, selv om disse ikke udgjøre en Familie. Naar det fremdeles i § 6 hedder, at Fritagelsen ogsaa kan indtræde inden 5 Aar, forsaavidt Cieren paa en for vedkommende Minister fyldestgjørende Maade beviser, at Fritagelsen med sit fulde Beløb kommer Leieren til Gode, saa synes det mig ogsaa, naar jeg tænker derover, uhyre

vanfseligt for vedkommende Minister: at statuere, at et saadant Bevis er ført. Jeg veed ikke rigtig, om Ministeren her tænker paa at benytte sig af Kommunalbestyrelserne eller maaffe af Politimestrene. Lad os sætte, at der i dette Galvaar af en saadan lille Leilighed svares en Leieafgift af 15 Rd., og at Leien for næste Galvaar, efter at Loven er traadt i Kraft, nedfattes til 14 Rd.; Cieren møder da, formoder jeg, med sin Leiekontrakt og siger, at, da Leien nu er nedsat, beder han om, at han maa være fri for Bygningsafgiften og altjaa beholde denne Rigsdaler, som jeg sætter netop er Skattens Beløb. Hvis det nu er gaaet saaledes til, at Cieren frivillig har nedsat Leien, saa er det ganske i sin Orden; men hvem skal bevise det? Sæt, at Grunden til Leiens Nedfattelse i Virkeligheden er en Forandring i Forholdet mellem Efterspørgsel og Tilbud, saa er det ikke denne Lov, der har fremkaldt Nedfattelsen, og saa er det en ren Forøring, man uden nogensomhelst Grund gjør til Cieren, af 1 Rigsdaler. Det synes mig at være gaadefuldt, hvorledes et saadant Bevis skal føres. Jeg skal tillade mig at minde om, at der i forrige Samling blev af flere Medlemmer til den daværende Minister rettet Spørgsmaal om, hvorledes han havde tænkt sig, at dette skulde ordnes, saavel som overhovedet om Betsaffenheden af den Kontrol, der skulde føres osv.; men disse Spørgsmaal bleve ikke besvarede med et eneste Ord. Jeg vil nu henstille til den nuværende høitærede Minister, om han maaffe maatte være i Stand til at sige os Noget til Oplysning i saa Henseende. Lovforslaget selv giver jo Ministeren carte blanche ved i § 6, 2det Stykke, at henvise Alting til ham; men kan der ikke oplyses Noget om, hvorledes det egentlig nærmere skulde udføres, saa forekommer det mig rigtignok, at man næsten voterer denne Lov i Blinde.

Finantsministeren: Foreløbig vil jeg henvise det ærede Medlem til de Medlemmer, der ifjor støttede et Forslag, som jo i Virkeligheden er det, der her foreligger, men jeg skal med Fornøielse gjøre et Par Bemærkninger til hans Foredrag, hvis Hovedhensigt jo i Virigt var at benytte den Leilighed, han herved havde til at lette sit Hjerte. Det falder mig overmaade let at svare det ærede Medlem paa det Bidet af hans Bemærkninger, som vedkommer mig, men inden jeg gjør det, maa det være mig tilladt at gjøre en bestemt Indsigelse imod et Ord af ham, om hvilket jeg ikke veed, hvorvidt det skulde gjælde nogen enkelt Minister, men om hvilket jeg veed med mig selv, at dets Anvendelse paa mig vilde være fuldkommen uretfærdig. Det ærede Medlem sagde, at Ministeren tog alle Komplimenter for det Arbejde, som blev ydet af dem, der arbejdede under ham og med ham. Jeg veed, at jeg tør sige mig fri for i saa Henseende at ville tillegne mig nogen Ros, der ikke tilkommer mig; jeg veed